
Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid
De voorzitter

07.11.2023

De heer David McAllister
Voorzitter
Commissie buitenlandse zaken
BRUSSEL

Betreft: Advies inzake mensenrechten en democratie in de wereld en het beleid van de Europese Unie ter zake – jaarverslag 2023 (2023/2118(INI))

Geachte heer David McAllister,

In het kader van bovengenoemde procedure is de Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid ermee belast een advies uit te brengen aan uw commissie. Met een schriftelijke procedure van 13 juli 2023 heeft de commissie besloten dat advies in briefvorm uit te brengen.

De Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid heeft de kwestie tijdens haar vergadering van 7 november 2023 onderzocht¹. Tijdens die vergadering heeft zij besloten de bevoegde Commissie buitenlandse zaken te verzoeken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen.

Hoogachtend,

Robert Biedroń

---

¹ Bij de eindstemming waren aanwezig: Isabella Adinolfi, Laura Ballarín Cereza, Robert Biedroń, Maria da Graça Carvalho, Rosa Estaràs Ferragut, Seán Kelly, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Radka Maxová, Karen Melchior, Johan Nissinen, Maria Noichl, Sirpa Pietikäinen, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek, Eleni Stavrou, Hilde Vautmans, Angelika Winzig, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska

SUGGESTIES

1. spreekt zijn afkeuring uit over de voortdurende afkalving van mensenrechten, met inbegrip van vrouwenrechten en gendergelijkheid, waarbij met name vrouwelijke journalisten, activisten en mensenrechtenverdedigers, met inbegrip van verdedigers van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, worden bedreigd en stelselmatig worden aangepakt; hekelt de ernstige mensenrechtenschendingen in Afghanistan sinds de machtsovername door de Taliban, met name het beleid van genderapartheid dat erop gericht is de rechten van vrouwen en meisjes te onderdrukken; veroordeelt het Iraanse parlement voor het aannemen van een draconische nieuwe wetgeving waarbij strengere straffen worden opgelegd aan vrouwen die de hijabregels overtreden; herhaalt zijn onwrikbare steun voor de beweging “Vrouwen, leven en vrijheid” in Iran; merkt tevens op dat eerbiediging van de mensenrechten noodzakelijk is opdat een democratie kan functioneren; herhaalt zijn oproep om het genderactieplan III (GAP III) volledig uit te voeren en het beleid inzake gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes tot prioriteit te maken in de externe betrekkingen van de EU, zowel bilateraal als in multilaterale fora; benadrukt dat de eerbiediging van de grondrechten en fundamentele vrijheden een onmisbaar onderdeel van het toetredingsproces tot de EU moet zijn; hamert erop dat mensenrechten, democratie en de rechtsstaat onderling afhankelijk zijn en dat alle EU-lidstaten de waarden van de EU volledig moeten eerbiedigen; beklemtoont dat de EU de grondrechten moet hooghouden, met bijzondere aandacht voor haar externe dimensie, om in de Europese en mondiale externe betrekkingen een geloofwaardige actor te zijn, ook jegens vrouwen en lhbt'i'ers; stelt in dit verband vast dat antigender-, antidemocratische en homofobe initiatieven in de lidstaten toenemen; benadrukt dat er in onze Unie geen plaats is voor lhbt'i-vrije zones zoals die in 2019 in Polen zijn ingevoerd en voor homofobe moorden zoals die in Slowakije zijn gepleegd, en roept de populistische partijen in de respectieve lidstaten op om de waardigheid van het individu te respecteren door verdraagzaam te zijn; wijst op de toenemende achteruitgang op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, die grondrechten zijn, en benadrukt dat aanvallen op seksuele en reproductieve gezondheid en rechten een gevestigde tactiek van antidemocratische actoren zijn om de rechten en vrijheden in de Europese Unie en op internationaal niveau verder uit te hollen;
2. beklemtoont dat vrouwen en meisjes, met inbegrip van lhbt'i'ers, kwetsbaarder zijn in conflictsituaties; veroordeelt de niet-uitgelokte en illegale oorlog van Rusland tegen Oekraïne en de onevenredige gevolgen daarvan voor vrouwen en meisjes; erkent de moed van vrouwelijke Oekraïense soldaten en vrouwen die buiten de gevechtszone ondersteuning bieden en een tweede verdedigingslinie op het terrein vormen; dringt erop aan dat Rusland ter verantwoording wordt geroepen voor alle schendingen van de mensenrechten van vrouwen en meisjes, inclusief maar niet beperkt tot alle gevallen van gendergerelateerd geweld, zoals seksueel geweld en verkrachting; pleit ervoor dat alle slachtoffers toegang krijgen tot de rechter;
3. spreekt met klem zijn afkeuring uit over alle vormen van gendergerelateerd geweld en roept op tot doortastende maatregelen om een einde te maken aan seksueel geweld als oorlogswapen, om slachtoffers te beschermen en te helpen en om hun toegang tot de rechter te verbeteren; merkt op dat verkrachting en andere vormen van seksueel geweld overeenkomstig Resolutie 1820 (2008) van de VN-Veiligheidsraad een

oorlogsmisdaad, een misdaad tegen de menselijkheid of een constitutionele handeling met betrekking tot genocide kunnen vormen; verzoekt de lidstaten te voldoen aan hun verplichtingen inzake de vervolging van personen die verantwoordelijk zijn voor dergelijke daden en benadrukt dat het belangrijk is een einde te maken aan straffeloosheid; neemt met bezorgdheid kennis van de praktijk van genitale verminking van vrouwen, kindhuwelijken en gedwongen huwelijken, eerwraak, “moraalpolitie” en de handel in vrouwen en meisjes; is ingenomen met de toetreding van de EU tot het Verdrag van Istanbul en moedigt alle landen in Europa aan dit ten uitvoer te leggen; benadrukt hoe belangrijk het is gendergerelateerd geweld aan te merken als een vorm van criminaliteit in de zin van artikel 83, lid 1, VWEU, en herhaalt dat verkrachting die bestaat in seks zonder instemming strafbaar moet worden gesteld krachtens het EU-recht;

4. wijst erop dat vrouwen en meisjes die behoren tot een etnische, religieuze of levensbeschouwelijke minderheid nog kwetsbaarder zijn voor gendergerelateerd geweld en discriminatie; vestigt de aandacht op de aanhoudende discriminatie van lhbt+-personen en roept de EU en haar lidstaten ertoe op stigmatisering, haatmisdrijven en haatzaaiende uitlatingen, vervolging, zogenaamde “conversiotherapieën”, genitale verminking van interseksuelen, correctieve verkrachting en alle vormen van geweld ondubbelzinnig te veroordelen;
5. beklemtoont dat seksuele en reproductieve gezondheid en rechten mensenrechten zijn en door de EU-lidstaten moeten worden geëerbiedigd in overeenstemming met de internationale mensenrechtennormen, en is ernstig bezorgd over de wereldwijde achteruitgang op het gebied van gendergelijkheid en seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, ook in de EU; spreekt zijn afkeuring uit over het door het Poolse Constitutioneel Hof in oktober 2020 gevelde oordeel en over het besluit van de Hongaarse regering om degenen die abortus wensen te dwingen naar de hartslag van een foetus te luisteren, en dringt erop aan dat deze beslissingen onmiddellijk worden teruggedraaid; benadrukt dat het belangrijk is het goede voorbeeld te geven en herhaalt zijn oproep om het recht op legale en veilige abortus te verankeren in het Handvest van de grondrechten van de EU; verzoekt de EU prioriteit te geven aan toegang tot seksuele en reproductieve gezondheid en rechten als onderdeel van de bevordering van de mensenrechten en de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen; dringt aan op steun voor mensenrechtenverdedigers en maatschappelijke organisaties die zich inzetten voor het bevorderen en vergemakkelijken van de toegang tot seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, wier werk wordt bedreigd door een krimpende ruimte voor het maatschappelijk middenveld; benadrukt dat er behoefte is aan genderbewuste humanitaire hulp, zodat deze hulp de meest kwetsbaren in nood kan bereiken; dringt aan op universele toegang tot diensten op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, met name tot gezondheidscentra voor seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, met inbegrip van alomvattende gezinsplanning, anticonceptie en onbevooroordeelde informatie, prenatale zorg, bevalling en postnatale zorg, alsook hiv-zorg, waaronder PEP/PrEP-geneesmiddelen; stelt nogmaals dat het ontzeggen van kwalitatief goede en allesomvattende diensten en rechten op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid een vorm van gendergerelateerd geweld is; wijst erop dat vrouwen en meisjes ook bij conflicten en in een situatie van ontheemding permanent toegang moeten hebben tot diensten op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid, waaronder bevallingszorg, gezinsplanningdiensten, legale

en veilige abortus en medische zorg na een verkrachting; dringt erop aan dat er financiering beschikbaar wordt gesteld voor de zeer belangrijke en levensreddende dienstverlening op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid, in overeenstemming met het Minimum Initial Service Package (het pakket initiële diensten) van de VN; spreekt zijn afkeuring uit over andere niet-aflatende pogingen om de toegang tot seksuele en reproductieve gezondheidszorg te stigmatiseren en te beperken; hekelt alle bedreigingen, aanvallen en bestraffingen van activisten die vrouwen helpen om toegang te krijgen tot anticonceptie of abortus, zoals de veroordeling van Justyna Wydrzynska in Polen in maart 2023;

6. wijst op het belang van kwaliteitsonderwijs en gelijke kansen voor meisjes als basisvoorwaarde voor empowerment van vrouwen en de volledige uitoefening van hun rechten; herhaalt hoe belangrijk op leeftijd afgestemde, empirisch onderbouwde, alomvattende seksuele voorlichting is, zowel binnen als buiten de EU, om genderstereotypen en schadelijke maatschappelijke normen uit te bannen; merkt op dat uitgebreid onderwijs, met inbegrip van maar niet beperkt tot wetenschappelijk onderwijs zoals STEM-vakken, belangrijk is voor het verwerven van vaardigheden, voor fatsoenlijk werk en voor de banen van de toekomst, alsook voor het doorbreken van genderstereotypen en -vooroordelen.

**BIJLAGE: LIJST VAN INSTANTIES WAARVAN OF PERSONENVAN
WIE DE RAPPORTEUR INFORMATIE HEEFT ONTVANGEN**

De volgende lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur.
De rapporteur heeft bij het opstellen van dit advies tot op het moment van goedkeuring ervan
in de commissie informatie ontvangen van de volgende instanties en personen:

instantie en/of persoon
De rapporteur verklaart dat zij van geen enkele instantie of persoon informatie heeft ontvangen.
Rapporteur: Arba Kokalari